

KONKURRANSEGRUNNLAGETS DEL III - NS 8407

INNHold:

- **Konkurransesgrunnetaget del III-A Oppdraget**
- **Konkurransesgrunnetaget del III-B1 SHA**
- **Konkurransesgrunnetaget del III-B2 Ytre miljø**
- **Konkurransesgrunnetaget del III-C1 FDVU-dokumentasjon**
- **Konkurransesgrunnetaget del III-C2 Plan for systematisk ferdigstillelse**
- **Konkurransesgrunnetaget del III-C3 BIM-manual**
- **Konkurransesgrunnetaget del III-C4 Gjennomføringsplan for BIM og digital samhandling**
- **Konkurransesgrunnetaget del III-D Administrative bestemmelser**
- **Konkurransesgrunnetaget del III-E Spesifikasjoner**
 - E1 Funksjonsbeskrivelse
 - E2 Vedlegg til funksjonsbeskrivelser
 - E3 Tegningsunderlag

Konkurransesgrunnlagets del III-A Oppdraget

INNHold

1 INNLEDNING	3
2 ORIENTERING OM OPPDRAGET (KONTRAKTEN)	3
2.1 Entrepriseform	3
2.2 Byggherrens organisasjon	3
2.3 Nærmere om bygge- og anleggsarbeidet	3
2.3.1 Beskrivelse av de aktuelle bygge- og anleggsarbeidene	3
2.3.2 Beskrivelse av opsjoner	4
2.3.3 Tomteforhold	4
2.3.4 Plassering av risiko for forhold ved grunnen	4
2.3.5 Status i forhold til offentlige myndigheter	4
2.3.6 Ansvarlig søker	4
2.3.7 Orientering om spesielle forhold	4
2.4 Hovedaktiviteter i denne kontrakten	4
2.5 Grensesnitt mot andre aktører	4
2.5.1 Lås og beslag	4
2.5.2 Inventar og innredning	5
2.5.3 Øvrige bygg- og anleggsarbeider i Rena leir	5
2.6 Tiltransport og byggeplassadministrasjon	5
2.6.1 Tiltransport til underentreprise	5
2.6.2 Byggeplassadministrasjon med fremdriftskontroll av entreprenør	5
2.7 Overføring av risiko for utført prosjektering	5
2.8 Prøvedrift	5
2.9 Læringsklausul	5
2.10 Språkplan	5
3 FLYT I PROSJEKTET	6
3.1 Sentrale elementer	6
3.1.1 Omforente fremdriftsplaner ved hjelp av involverende planlegging og Lean Construction	6
3.1.2 Systematisk ferdigstillelse	6
3.1.3 Digital samhandling og BIM	6
3.2 Samhandling med kontraktspart	7
4 FREMDRIFT OG TIDSRISTER	8

1 INNLEDNING

Forsvarsbygg er et forvaltningsorgan underlagt Forsvarsdepartementet. Forsvarsbygg er en av Norges største eiendomsaktører, og totalleverandør av eiendomstjenester til Forsvaret. Nærmere informasjon om Forsvarsbygg finnes på www.forsvarsbygg.no.

Forsvarsbygg har fått i oppdrag fra Forsvarsdepartementet å fremskaffe erstatning for midlertidige kontorrigger, i tillegg til å øke kapasiteten for personell med kontorarbeidsplass i Rena leir som et investeringsprosjekt. Anskaffelsen gjennomføres som en åpen anbudskonkurranse med mål kontrakt etter NS8407.

2 ORIENTERING OM OPPDRAGET (KONTRAKTEN)

2.1 Entrepriseform

Denne kontrakten gjennomføres som en totalentreprise i henhold til NS 8407.

2.2 Byggherrens organisasjon

Byggherrens organisasjon inkludert prosjekteringsytelser er organisert slik:

Funksjon	Firma	Kontaktperson
Prosjektsjef	Forsvarsbygg	Anders Martinsen
Prosjektleder	Forsvarsbygg	Atle Maurud
Ass. prosjektleder	Forsvarsbygg	Anders Nybu Hansen
Byggherreombud	HRP AS	Kåre Bjørdal
EBA koordinator bruker	Forsvaret	Erlend A. Svee
Prosjektkoordinator FB REVØ	Forsvarsbygg	Frank Røset
Porteføljeforvalter	Forsvarsbygg	Solveig Jarstadmarken
KP	Norconsult	Goren Johnstad
KU	Consult1 Øst	Hans Tobias Boström

2.3 Nærmere om bygge- og anleggsarbeidet

2.3.1 Beskrivelse av de aktuelle bygge- og anleggsarbeidene

Kontorbygget skal i all hovedsak inneholde kontorarbeidsplasser fordelt på cellekontorer og teamkontorer med tilhørende sosiale soner og støttefunksjoner. I tillegg skal det bygges et «møteromssenter» i egen fløy.

Kontorarbeidsplassene skal deles i tre like store og adskilte arbeidsområder/avdelinger – som alle skal ha adkomst via hovedinngangen. Fra hovedinngang skal det også være adgang til «møteromssenteret».

Det skal legges til rette for robuste planløsninger som kan endres over tid - fleksibilitet i forhold til ombygninger. Spesielt gjelder det at bygget i størst mulig grad ikke skal ha bærende skillevegger. Det skal legges til for enkel ombygging. Eksempelvis skal skillevegger mellom kontorer i etterkant enkelt kunne flyttes. Inndeling/fordeling mellom cellekontor, kontorer for 2 eller 4 personer skal kunne endres.

Totalentreprisen vil i hovedsak omfatte:

- Prosjektering
- Rigg og drift
- Oppføring av nybygg
- Opparbeidelse av utomhusarealer

- Ivaretagelse av grensesnitt mot Forsvarsbyggs rammeavtaleleverandører
- Tilknytning av bygget til eksisterende infrastruktur

2.3.2 Beskrivelse av opsjoner

Oppdraget er planlagt med opsjon(er), se nærmere beskrivelse av opsjon(er) i Del III-E1 Funksjonsbeskrivelse.

2.3.3 Tomteforhold

For angivelse av byggetomt og terreng henvises det til utarbeidet situasjonsplan og riggplan vedlagt prosjektets konkurransegrunnlag del III-E3. Geotekniske undersøkelser er gjennomført, se del III-E2 Vedlegg til funksjonsbeskrivelse - vedlegg 11 - Geoteknisk notat. Det er også gjennomført miljøundersøkelser på byggetomten – alle resultater innenfor normverdi, dvs. tiltaksklasse 1.

For øvrige spesifikasjoner og krav knyttet til tomteforhold se del III-E1.

2.3.4 Plassering av risiko for forhold ved grunnen

Entreprenøren har risikoen for forhold ved grunnen, jf. NS 8407 pkt. 23.2.

2.3.5 Status i forhold til offentlige myndigheter

Det ble gjennomført et innledende avklaringsmøte med Åmot kommune 08.11.2022 for prosjektet. Kommunen er positiv til utvikling og byggearbeider i Rena leir. Longva Arkitekter AS har på vegne av Forsvarsbygg utarbeidet rammesøknad (Godkjent 17.02.23) og «søknad om arbeidstilsynets samtykke». Entreprenøren bærer ansvaret for søknad om igangsetting og alle øvrige søknader/kommunikasjon med Åmot kommune og offentlige myndigheter videre i prosessen.

2.3.6 Ansvarlig søker

Entreprenøren skal være ansvarlig søker.

2.3.7 Orientering om spesielle forhold

Kontorbygget skal oppføres innenfor perimeteret i Rena leir. Dette medfører tiltak i forhold til sikkerhet, som f.eks. adgangskontroll i vakta og at alt personell må være skikket til autorisasjon for begrenset. For prosjektet er «Visuell profil for Østerdalen Garnison – leirene Rena og Terningmoen» lagt til grunn for at lokal byggeskikk i Rena leir blir ivarettatt i prosjekteringsprosessen.

2.4 Hovedaktiviteter i denne kontrakten

Hovedaktiviteter vil være planlegging/prosjektering og oppføring av nytt kontorbygg i tre etasjer og kjeller i tillegg til «møteromssenter» i egen fløy/avdeling. Arbeidene inkluderer utomhusarbeider samt fremføring av og tilkobling til infrastruktur.

2.5 Grensesnitt mot andre aktører

Sikring, inventar og innredning skal leveres av leverandør(er) gjennom rammeavtale med Forsvarsbygg.

Entreprenør må påberegne koordinering og samhandling rundt disse leveransene og arbeidene. Utstyr som leveres til byggeplass i forbindelse med disse arbeidene må påberegnes lagret på byggeplass.

2.5.1 Lås og beslag:

Entreprenøren skal koordinere seg opp mot Forsvarsbyggs rammeavtaleleverandører for lås og beslag, adgangskontroll og skallsikring. Se del III-E1 for beskrivelse av disse arbeidene. Foregår som langsgående arbeid med og eller av totalentreprenøren.

2.5.2 Inventar og innredning

Innredning administreres av Forsvarsbygg som et eget prosjekt. Innredningsarbeider vil igangsettes mot slutten av byggetiden før bygget er overtatt fra entreprenør. Dette gjelder spesielt for leveranse av IKT-arbeider. Innredningsprosjektets fremdrift må omforenes og koordineres med entreprenørens øvrige kontraktsarbeider. Entreprenøren skal jobbe systematisk for å ferdigstille én etasje eller fløy av gangen jf. del III-C2 plan for systematisk ferdigstillelse, slik at innredningsarbeid kan starte i hensiktsmessige soner i bygget. Entreprenøren kaller inn til befaring av overflater før innredning starter. For inventar og innredning planlegges det avrop på gjeldende rammeavtaler.

2.5.3 Øvrige bygg- og anleggsarbeider i Rena leir

Det kan forekomme øvrige bygg- og anleggsarbeider så fremt som militær aktivitet internt i Rena leir ved umiddelbar nærhet til byggetomten. Entreprenøren må påberegne å koordinere sine aktiviteter opp mot disse. I dette ligger det at entreprenøren må påberegne å tilpasse riggplass, byggegjerde eller lignende for å hensynta nærliggende aktiviteter dersom det skulle bli nødvendig. Dette koordinere entreprenøren mot ledelse for arbeidene eller mot lokal koordinerende myndighet (LKM).

2.6 Tiltransport og byggeplassadministrasjon

2.6.1 Tiltransport til underentreprise

Entreprenøren kan få tiltransportert sideentreprenører som blir hans underentreprenører.

2.6.2 Byggeplassadministrasjon med fremdriftskontroll av entreprenør

Entreprenøren kan pålegges å utføre byggeplassadministrasjon og fremdriftskontroll av sideentreprenører.

2.7 Overføring av risiko for utført prosjektering

Entreprenøren har risikoen for løsninger og annen prosjektering som er utarbeidet av byggherren før kontraktsinngåelsen, jf. NS 8407 pkt. 24.2.

2.8 Prøvedrift

Entreprenøren skal gjennomføre prøvedrift. Prøvedriftsperioden gjelder for alle årstider. Det skal i løpet av prøvedriftsperioden avholdes seks felles driftsmøter med deltakelse fra entreprenøren hvor driften gjennomgås med utgangspunkt i krav til leveransekravene og behov for endringer av driften vedtas. Entreprenøren skal skrive møtereferat. Entreprenøren skal i forbindelse med driftsmøtene forsikre seg om at driftspersonellet i Forsvarsbygg har den nødvendige opplæring og om nødvendig iverksette ytterligere opplæring. Prøvedriften gjennomføres i henhold til de nærmere bestemmelser i konkurransegrunnlaget del II og del III E1.

2.9 Lærlingklausul

Ved utførelsen av kontraktarbeidet skal minimum 7 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsgagnene samlet (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, samt anleggsgartnerfaget) utføres av lærlinger, jf. opplæringslova §§ 3-5 og 4-1. For utfyllende informasjon knyttet til lærlingklausul, se konkurransegrunnlagets del II – kontraktbestemmelser avsnitt 11.6 lærlingklausul.

2.10 Språkplan

Entreprenøren skal før oppstart på byggeplass utarbeide en prosjektilpasset plan for språk og kommunikasjon (språkplan) som omfatter egne ansatte, underentreprenører og innleide. Planen skal gjøre det enkelt for oppdragsgiver å følge opp at ovennevnte krav er ivaretatt. Språkplanen skal som et minimum inneholde navn på autorisert oversetter(e), rutine for løpende oppdateringer av skriftlige oversettere og vise hvem som er språkkyndig i det enkelte arbeidslaget. Språkplanen skal løpende oppdateres.

3 FLYT I PROSJEKTET

3.1 Sentrale elementer

Entreprenøren skal implementere «Flyt i prosjektet» i tråd med prinsippene som er skissert i dette kapittelet.

Med begrepet «Flyt i prosjektet» menes anvendelse av Forsvarsbyggs filosofi, metoder og verktøy for å oppnå bedre leveranser, høyere kvalitet og mer effektiv gjennomføring av prosjektene. Disse er basert på Lean Construction, Virtual Design and Construction (VDC) og Systematisk ferdigstillelse. I tillegg er det fokus på samhandling og kontinuerlig forbedring gjennom oppdraget.

De viktigste elementene i dette er

- Omforente fremdriftsplaner ved hjelp av involverende planlegging og Lean Construction (jf. pkt. 3.1.1)
- Systematisk ferdigstillelse (jf. pkt. 3.1.2)
- Digital samhandling og BIM (jf. pkt. 3.1.3)
- Samhandling med kontraktspart (jf. pkt. 3.2)

3.1.1 Omforente fremdriftsplaner ved hjelp av involverende planlegging og Lean Construction

Entreprenøren skal utarbeide fremdriftsplaner i tråd med kravene som følger av konkurransegrunnlaget del III-D Administrative bestemmelser, kapittel 2.

Entreprenøren skal utarbeide planene ved å benytte metodikken involverende planlegging og involvere alle deltakerne i prosjektet, slik at de har større grad av eierskap til fremdriftsplaner for prosjektering og byggefase. Deltakerne skal bli enige om leveranser, rekkefølge på aktiviteter i gjennomføringen, ansvarsfordeling og avhengigheter mellom ulike aktiviteter.

Deltakerne som bør involveres inkluderer blant annet anleggsledere/formenn/baser, eventuelle underentreprenører, nøkkelressurser i prosjekteringsgruppen og driftsorganisasjonen. Byggherrens prosjektorganisasjon skal involveres.

3.1.2 Systematisk ferdigstillelse

Kontrakten inneholder krav om Systematisk ferdigstillelse. Kravene følger av konkurransegrunnlagets Del III C-2 Plan for Systematisk ferdigstillelse, «NS 3935:2019 – Integreerte Tekniske Bygningsinstallasjoner – Prosjektering, utførelse og idriftsettelse» og «NS6450:2016 – Idriftsetting og prøvedrift av tekniske bygginstallasjoner». Plan for systematisk ferdigstillelse videreutvikles gjennom prosjektet.

3.1.3 Digital samhandling og BIM

Forsvarsbygg legger vekt på at digital samhandling og BIM benyttes i prosjektet, f.eks. til informasjonsdeling og beslutninger. I dette ligger bruk av verktøy som muliggjør tverrfaglige modellkontroller (f.eks Solibri) gjennom hele prosjekteringsforløpet. For felles digital samhandling skal Interaxo benyttes som prosjekthotell. Alle hovedfag (ARK, RIB, RIV og RIE) skal modellere og levere ifc-filer som skal sammenstilles i en modell for koordinering og kollisjonskontroll min hver 14. dag. Aktiviteten og leveransen skal fremgå av prosjekteringsplanen.

Entreprenøren skal modellere prosjektet i tråd med Del III-C3 BIM-manual og utarbeide gjennomføringsplan for digital samhandling og BIM basert på malen Del III-C4 Gjennomføringsplan for BIM og digital samhandling. Dokumentet skal være en levende plan gjennom hele prosjektet.

3.2 Samhandling med kontraktspart

Samhandling er en sentral del av dette oppdraget. Samhandling er en kontinuerlig prosess og bygger på åpenhet, tillit og det å arbeide mot felles mål. Disse verdiene skal prege partenes handlemåte under gjennomføring av oppdraget. God samhandling kjennetegnes av:

- Respekt for alle deltakerne i prosjektet
- Involvering av alle bidragsytere
- Stadig forbedring av prosesser – kontinuerlig forbedring og fokus på å være ett lærende prosjekt

Samhandlingen med kontraktspart går gjennom hele kontraktgjennomføringen fra oppstart av kontrakten og frem til overlevert EBA. Samhandlingsfasen er den innledende klargjørende fasen etter signert kontrakt. Forsvarsbygg og entreprenøren stiller med nødvendig nøkkelpersonell som f.eks. prosjektledere, anleggsleder, byggeledelse og prosjekteringsleder

Oppstartmøte

Samhandlingsfasen skal innledes med et oppstartsmøte, som skal gi alle involverte parter en felles plattform og etablere et felles grunnlag for det videre arbeidet i gjennomføringen av kontrakten. Entreprenøren innkaller og organiserer denne om ikke annet er avtalt.

Aktuelle agendapunkter for oppstartsmøte:

- Forventningsavklaringer, kort gjennomgang av prosjektet, mål for oppdraget
- Kunnskapsoverføring fra byggherre til entreprenør, f.eks. fra byggherre og rådgiverne som har laget kontrakts-underlaget.
- Byggherres forventning til deltakelse i prosjekteringsprosessen og muligheten til gjennomsyn av prosjekterte underlag for produksjon. Forsvarsbygg ønsker å være deltakende i prosjektering der det anses som hensiktsmessig.
- Gjennomgang av entreprenørens og prosjektets rutiner for SHA, HMS, miljø, rent tørt bygg (RTB), logistikk, systematisk ferdigstillelse og sikkerhet.
- Gjennomgang av overordnet fremdriftsplan
- Planlegging av arbeid med innredning (brukerutstyr)
- Kartlegging av usikkerheter og utfordringer
- Prosjektspesifikke rutiner: Bl. annet krav til ledsager ved varemottak i Rena leir, innmelding til vakta (Sendes minimum én uke på forhånd til spesifisert ressurs i Rena leir. Private besøk og leverandørbesøk på byggeplassen er ikke tillatt). Krav om autorisasjon til begrenset for samtlige på byggeplassen. For utfyllende rutiner se del III-D administrative bestemmelser.

Fremdriftsplanlegging

Etter oppstartsamlingen skal det utarbeides omforente, detaljerte fremdriftsplaner, både for prosjektering (ved NS 8407) og bygging. Planen anbefales utarbeidet basert på Lean-metodikk (som f.eks. involverende planlegging og bakover-planlegging jf. 3.1.1).

Felles møtedag

Møtevirksomhet i prosjektet vil foregå alle ukedager ved behov. Det skal likevel settes av en ukedag/felles tidsperiode for møter i prosjektet. Byggherre og entreprenør avtaler passende dag og tidspunkt. Hensikten er å sikre at ressurspersoner er tilgjengelige.

I tillegg til planlagte møter som f.eks. prosjekteringsmøter og modellgjennomgang kan en slik felles møtedag ha møter og tema som omhandler f.eks. dagsaktuelle avklaringer på byggeplass eller i prosjekteringen. Møtedagen gjennomføres ved at møtebehov meldes inn på forhånd og man får god oversikt over hvem som skal delta, hva som skal forberedes og hva som skal være resultatet av møtet (Metodikk for ICE-møter).

4 FREMDRIFT OG TIDSFRISTER

Forsvarsbygg har satt følgende tidsplan for gjennomføringen av oppdraget. Forsvarsbygg kan kreve dagmulkt i henhold til kontraktsbestemmelsene for overskridelse av de oppgitte dagmulktbelagte fristene.

Nr.	Beskrivelse	Dato	Dagmulkt
1	Kontraktsinngåelse	August 2023	Nei
2	Fremleggelse av fremdriftsplan	Fire uker etter kontraktsinngåelse	Ja
3	Søknad om ansvarsrett som ansvarlig søker	Innen 14 dager etter kontraktinngåelse	Nei
4	Igangsetting av arbeid på byggeplass	Innen åtte uker etter kontraktinngåelse	Ja
5a	Levering av FDVU-dokumentasjon 10 %	60 dager etter kontraktinngåelse	Ja
5b	Levering av FDVU-dokumentasjon - komplett	Tre uker før overtakelse	Ja
6	Ferdigbefaring (kun ved avtalt prøvedrift)	Innen overtakelse av kontraktarbeidet	Ja
7	Overtakelse av kontraktarbeidet	Januar 2025	Ja